

REFERAT Teknik- og Miljøudvalget 2014-2017 d. 23-11-2015

Mødedato Mandag d. 23. november 2015 kl. 00:00

Mødested mødelokale A, Ullasvej 23, Rønne

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsorden.....	3
Dialogmøde - Center for Teknik og Miljø og Center for Ejendomme og Drift.....	5
Budgetopfølgning pr. 31. oktober 2015, Teknik og Miljøudvalget.....	8
Analyse af udbud af vinterberedskab.....	13
Anlægsbevilling til kabellægning af gadebelysning 2015 - II etape.....	17
Anlægsbevilling til formidling af skibsbygningshistorien på Bornholm.....	20
Anlægsbevilling til ændring af udearealer på Hans Rømer Skolen.....	23
Boliger til kvoteflygtninge.....	28
Ændring af færdselsret i Bodilsker og Poulsker plantager.....	31
Afgørelse fra Statsforvaltningen på byggelovsklage vedr. Strandvejen 142, Rønne.....	36
Afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet på sag om om- og tilbygning på ejendommen Fiskergade.....	39
Behandling af høringssvar og endelig vedtagelse af lokalplan nr. 084 og kommuneplantillæg nr. 02.....	42
Anmodning om lokalplanlægning for en samlet feriehusbebyggelse på Balka.....	47
Kommissorium for analyse af det tekniske område.....	50
Gensidig orientering.....	53
Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd.....	55
Koordinering med andre politikområder.....	57

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsorden

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsorden

85.02.02G00-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	1	

Fraværende

Bo Haxthausen mødte kl. 15.15 underbehandlingen af punkt 2.

Bemærkninger til dagsordenen

Ingen.

Punkt 2: Dialogmøde - Center for Teknik og Miljø og Center for Ejendomme og Drift

Åbent punkt

2 Dialogmøde - Center for Teknik og Miljø og Center for Ejendomme og Drift

00.30.02G01-0013

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	26-10-2015	2	
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	2	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

I forlængelse af budgetforliget for 2016 afholdes der dialogmøder mellem Teknik- og Miljøudvalget og ledelses- og medarbejderrepræsentanter i Center for Ejendomme og Drift og Center for Teknik og Miljø.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller

- dialogen til efterretning.

Teknik- og Miljøudvalget den 26. oktober 2015:
Taget til efterretning.

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:
Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Der er indgået budgetforlig for 2016 – 2019. På den baggrund holder Teknik- og Miljøudvalget dialogmøde med MED-udvalgene i Center for Ejendomme og Drift og Center for Teknik og Miljø.

Formålet med dialogmødet er, at Teknik- og Miljøudvalget kan uddybe de politiske beslutninger i budgetforliget, med mulighed for at repræsentanterne for centret kan stille opklarende spørgsmål hertil.

Med afsæt i dialogen om budgetforliget som politisk retning og ramme for arbejdet i 2016 og overslagsårene, indledes dialog om hvorledes budgetforliget mest hensigtsmæssigt føres ud i praksis.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Teknik- og Miljøudvalget holdt dialogmøde med Center for Teknik og Miljø den 26. oktober 2015 og den 23. november er dialogmødet med Center for Ejendomme og Drift. Dialogmødet foregår i kantinen på Tejn Rådhus.

Punkt 3: Budgetopfølgning pr. 31. oktober 2015, Teknik og Miljøudvalget

Bilag

Driftsopfølgning på afdelingsniveau

Anlægsopfølgning

Åbent punkt

3 Budgetopfølgning pr. 31. oktober 2015, Teknik og Miljøudvalget

00.30.14G01-0049

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	3	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Budgetopfølgningen pr. 31. oktober viser for Teknik- og Miljøudvalgets områder et forventet regnskab, der udviser et merforbrug på 0,4 mio. kr. på den overførbare bevilling i 2015. Set under et er der fra 2014 overført et overskud på 0,2 mio. kr., dermed forventes årets resultat at blive et underskud på 0,2 mio. kr. I forhold til budgetopfølgningen pr. 30. april 2015 er der tale om en forbedring af forventningen til resultatet på 4,8 mio. kr. På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et merforbrug på 0,5 mio. kr. i 2016.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller

- a) at budgetopfølgningen tages til efterretning
- b) at det indstilles til kommunalbestyrelsen, at der meddeles tillægsbevilling på
  - o 532.000 kr. til bevilling 51 Beredskab
  - o 1.711.000 kr. til bevilling 52 Teknik og miljø
  - o 350.000 kr. til bevilling 54 Vej og Park
  - o 657.000 kr. til bevilling 56 DeViKa
  - o 100.000 kr. til bevilling 57 Kollektiv trafikalle finansieret af næste års budget på bevillingernes rammer
- c) at det indstilles til kommunalbestyrelsen, at der meddeles tillægsbevilling på 508.000 kr. på det ikke-overførbare områder som anført i tabel 1, finansieret af de likvide midler
- d) at det indstilles til kommunalbestyrelsen, at der meddeles tillægsbevilling på 400.000 kr. til bevilling 57 Kollektiv trafik, som finansieres ved mindreforbrug på afdrag på lån
- e) at det indstilles til kommunalbestyrelsen, at der meddeles anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb til udgifter vedr. ejendomme, der alligevel ikke sælges på 67.440 kr., finansieret af puljen til køb af jord og bygninger.
- f) at det indstilles til kommunalbestyrelsen, at anlægsbevillingen og rådighedsbeløbet vedr. indkøb af busser forhøjes med 269.000 kr., finansieret ved mindreforbrug på afdrag på lån.

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:

Taget til efterretning og anbefales til kommunalbestyrelsens godkendelse.

Sagsfremstilling

I henhold til retningslinjerne for økonomistyring i Bornholms Regionskommune, gennemføres budgetopfølgning pr. 31. oktober 2015. I 2015 gennemføres budgetopfølgning vedr. budget 2015, pr. 30. april og 31. oktober, samt en administrativ budgetopfølgning pr. 31. juli, og som forsøg pr. 31. januar 2016.

Mer-/mindreforbrug angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2015 ekskl. overførsler fra 2014.

Over-/underskud angiver afvigelser i forhold til det korrigerede budget 2015, dvs. inkl. overførsler fra 2014.

Af bilag 1 fremgår budgetopfølgning på driften

Af bilag 2 fremgår budgetopfølgning på anlæg

Drift

Center for Teknik og Miljø forventer samlet set et merforbrug på 0,6 mio. kr. på den overførbare bevilling i 2015. Samlet set er der overført et underskud på 1,6 mio. kr., dermed forventes årets resultat at blive et underskud på 2,2 mio. kr.

I forhold til budgetopfølgningen pr. 30. april er der tale om en forbedring af forventningen til resultatet på 1,0 mio. kr.

De væsentligste årsager til merforbruget skyldes fortsat høje udgifter til skadedyrsbekæmpelsen, der sammen med et overført underskud på dette område giver et samlet forventet underskud på 2,9 mio. kr. Idet området er gebyrfinansieret, skal skadedyrsbekæmpelsen over en årrække hvile i sig selv, hvorfor over-/underskud på dette område overføres separat.

Center for Ejendomme og drift forventer samlet set et mindreforbrug på 0,2 mio. kr. på den overførbare bevilling i 2015. Samlet set er der overført et overskud på 1,8 mio. kr., dermed forventes årets resultat at blive et overskud på 2,0 mio. kr.

I forhold til budgetopfølgningen pr. 30. april er der tale om en forbedring af forventningen til resultatet på 3,8 mio. kr.

De væsentligste årsager til mindreforbruget skyldes en forventning om normal vinter, hvorfor vej, park og anlæg forventer et mindreforbrug på 2,4 mio. kr.

Endvidere forventer Ejendomme og service ikke at anvende hele overførslen fra 2014 i indeværende år.

DeViKa's merforbrug skyldes merudgifter til personale, investeringer samt projekt Økoløft. Der forventes en ekstraudgift til råvarer i indkøringsfasen af økoløft på både i 2015 og 2016, som dog forventes at være udgiftsneutralt på længere sigt.

Vedr. BAT anbefales det, at økonomien omkring anskaffelsen af busserne ses samlet, således at der meddeles tillægsbevillinger til drift og anlæg, finansieret af mindreforbrug på renter og afdrag på lån.

Bofa forventer balance mellem forbrug og budget i 2015

Anlæg

På Teknik- og Miljøudvalgets område udgør det samlede rådighedsbeløb i 2015 netto 87,9 mio. kr. Der forventes et mindreforbrug på netto 22,7 mio. kr., idet der forventes overført 24,4 mio. kr. til 2016.

De beløbsmæssigt væsentligste overførsler til 2016 er ESCO-projektet, Skovbørnehaven i Rønne og nedrivningspuljerne, som udgør 67 pct. af de forventede overførsler. Herudover afsluttes en lang række igangværende projekter først i 2016 (eller senere), ligesom der er projekter der først startes op i 2016.

Ved budgetopfølgningen pr. 30. april 2015 forventedes et mindreforbrug på 5,0 mio. kr. Der er nu et bedre overblik over projekternes fremdrift, og på det grundlag forventes nu et mindreforbrug på 22,7 mio. kr.

De væsentligste ændringer i vurderingen af forbruget er på nedrivningspuljen, områdefornyelse i Snogebæk og på salg af bygninger og grunde. På de kommunale bygninger er vurderingerne ændret på børnehavebyggerierne, Midtpunktet og Mariegården. Herudover er der en række renoveringsprojekter der først afsluttes i 2016, mens der omvendt er brugt 2,8 mio. kr. mere på ESCO-projektet end forventet pr. 30. april.

Som nævnt i driftsopfølgningen for BAT er der et merforbrug på 269.000 kr. på anskaffelsen af nye busser som følge af, at den afsatte anlægssum ikke kan dække indekseringen i kontrakten.

Det anbefales, at der meddeles anlægsbevillinger jf. beskrivelsen i bilag 2 således:

- Anlægsbevilling til udgifter vedr. ejendomme, der alligevel ikke sælges, finansieret af puljen til køb af jord og bygninger.
- Forhøjelse af anlægsbevilling vedr. indkøb af busser, finansieret ved mindreforbrug på afdrag på lån.

Økonomiske konsekvenser

Det forventede regnskab på Teknik- og Miljøudvalgets områder viser pr. 31. oktober 2015 samlet set et merforbrug på 0,4 mio. kr. på den overførbare bevilling. Set under et er der fra 2014 overført et overskud på 0,2 mio. kr., dermed forventes årets resultat at blive et underskud på 0,2 mio. kr. I forhold til budgetopfølgningen pr. 30. april er der tale om en forbedring af det forventede resultat med 4,8 mio. kr.

På den ikke-overførbare bevilling forventes samlet set et merforbrug på 0,5 mio. kr. i 2015. I forhold til budgetopfølgningen pr. 30. april er der tale om en forbedring af det forventede resultat med 0,4 mio. kr.

Tabel 1: Driftsopfølgning pr. 31. oktober 2015

Beløb i 1.000 kr.	Forventet mer-/mindreforbrug i 2015		Overført fra 2014	Forventet resultat i 2015 (+overskud /-underskud)	
	Overførbare	Ikke-overførbare		Overførbare	Ikke-overførbare

Center for Teknik og miljø	-640	-508	-1.603	-2.243	-508
51 Beredskab	-200		-332	-532	
52 Teknik og miljø	-440	-508	-1.271	-1.711	-508
Center for Ejendomme og drift	192	-	1.826	2.018	-
53 Vej, park og anlæg	2.400		-	2.400	
54 Vej og Park	360		-710	-350	
55 Ejendomme og service	-754		1.879	1.125	
56 Devika	-1.314		657	-657	
57 Kollektiv trafik	-500		-	-500	
Bofa		-		-	
58 Affaldshåndtering					
Teknik- og miljøudvalget	-448	-508	223	-225	-508

Note: Merforbrug angives med negativt fortegn

Tabel 2: Sammenligning af forventet mer-/mindreforbrug med tidligere opfølgning

Beløb i 1.000 kr.	Forventet mer-/mindreforbrug i 2015 ekskl. overførsler Overførbar			Forventet mer-/mindreforbrug i 2015 Ikke-overførbar		
	30. apr.	31. okt	Ændring	30. apr.	31. okt	Ændring
Center for Teknik og miljø	-1.657	-640	1.017	-949	-508	441
51 Beredskab	0	-200	-200			
52 Teknik og miljø	-1.657	-440	1.217	-949	-508	441
Center for Ejendomme og drift	-3.603	192	3.795	0	0	0
53 Vej, park og anlæg	0	2.400	2.400			
54 Vej og Park	0	360	360			
55 Ejendomme og service	-1.796	-754	1.042	0	0	0
56 Devika	-1.557	-1.314	243			
57 Kollektiv trafik	-250	-500	-250			
Bofa				0	0	0
58 Affaldshåndtering				0	0	0
Teknik- og miljøudvalget	-5.260	-448	4.812	-949	-508	441

Note: Merforbrug angives med negativt fortegn

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 4: Analyse af udbud af vinterberedskab

Åbent punkt

4 Analyse af udbud af vinterberedskab

83.15.00G01-0033

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	4	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget beslutter

Resumé

Økonomi- og Planudvalget behandlede på sit møde den 11. november 2014 en redegørelse for vinterberedskabet og ønskede forelagt et oplæg til overordnede kriterier for en konkurrenceudsættelse af det samlede sneberedskab. Dette forelægges hermed.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller:

- at udvalget vurderer, hvor stor en del af vinterberedskabet, som skal konkurrenceudsættes
- at denne del, udbydes i off. licitation for en 4 årig periode med 2 års option. Accept efter laveste pris, afregningsgrundlag i forhold til timepris for udført arbejde, herunder årligt rådighedsbeløb, med en iværksættelse pr. oktober 2016
- at Vej, Park og Anlæg stiller nødvendigt glatføre- og snerydningsmateriel til rådighed afpasset de udbudte ruter.

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:

Udvalget ønsker at fastholde den nuværende model indenfor sneberedskab.

Carsten Scheibye kan ikke medvirke og har den opfattelse, at punktet skal bringes op i forbindelse med den samlede analyse og totalomkostningsbetragtning i 2. kvartal 2016 som vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 8. oktober 2015.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen traf den 9. oktober 2014 beslutning om indførelse af helhedsorienteret drift (HDO) på området Vej, Park og Anlæg. Løsningen af fremtidige opgaver opdeles i 3 kategorier: Kerneopgaver under Vej, Park og Anlæg, men hvor 15-20 % løses af private. Kerneopgaver men disse løses overvejende af private. Ikke kerneopgaver, disse løses overvejende af private.

Vintertjenesten er en kerneopgave, men som beskrevet i modellen, udbydes 15-20 % til udførelse af private.

Vinterindsatsen udføres i overensstemmelse med det vedtagne vinterregulativ og instruks.

Det samlede budget for vintertjenesten er på 13,5 mio. kr. i 2015, fordelt på vejrafhængige udgifter på 10,1 mio. kr. (glatførebekæmpelse, snerydning og saltindkøb), ikke vejrafhængige udgifter på 3,4 mio. kr. (rådighedsvagter, snemarkering, anskaffelse og vedligeholdelse af vintermateriel). Vinterberedskabet er ledelsesmæssigt organiseret under Vej, Park og Anlæg og indsatsen sker i forhold til en klassificering af vejnettet i klasse A, B og C-veje, med fokus på henholdsvis glatførebekæmpelse og snerydning.

Vinterberedskabet er opbygget med 63 enheder. 15 kontrakter varetages af private vognmænd / entreprenører (opgavemængde/beløb 23,5% / 2,4 mil. kr.) og 48 varetages af den kommunale entreprenørafdeling under Vej, Park og Anlæg (opgavemængde/ beløb 76,5%/ 7,7 mil. kr.) Fordelingen af udgifter mellem private og Vej, Park og Anlæg kan variere noget i forhold til den aktuelle vinterindsats. Herudover har 80 private entreprenører tilkendegivet, at de kan kontaktes (uden kontrakt) for supplerende indsats efter behov.

Alle indgåede kontrakter afregnes i dag på baggrund af timepriser på udført indsats. De private vognmænd / entreprenører honoreres med udgangspunkt i ens almindelige takstmæssige timepriser (indarbejdet en rabatordning). Herudover betales et rådighedsbeløb pr enhed p.t. på 14.700 kr. De private er ikke på anden måde garanteret en mindsteindtjening.

Den kommunale entreprenørafdeling under Vej, Park og Anlæg afregnes i henhold til gældende godkendte timetakster, herudover betales et rådighedsbeløb til den enkelte maskinfører p.t. på 8.655 kr.

Kommunalbestyrelsen har på sit møde den 9. oktober 2014 godkendt at Vej, Park og Anlæg overgår til en ny styreform helhedsorienteret drift (HED). De driftsmæssige opgaver opdeles i 3 kategorier. **Kerneopgaver** under Vej, Park og Anlæg, men hvor 15-20 % løses af private. **Kerneopgaver** der overvejende løses af private. **Ikke kerneopgaver** disse løses af private.

Kommunale kerneopgaver er opgaver som kommunen i øjeblikket har valgt at have de nødvendige erfaringer og kompetencer til at løse, og som løbende udvikles og forbedres i forhold til service og effektivitet. Vej, Park og Anlæg udfører selv hovedparten af disse opgaver, men 15-20 % af opgaven udbydes, denne del afgives der ikke kontrolbud på, men udarbejdes kontrolberegning i forhold til kontrol af udbudsprisen. Ved overdragelse af opgaven til private, afregnes den kommunale sammenlignelige del fremover til samme pris som den del af opgaven, der er udbudt.

Vinterberedskabets opgaver med glatførebekæmpelse og snerydning er kommunale kerneopgaver, men i forvejen udføres 23,5 % af private vognmænd / entreprenører, denne del kan evt. konkurrenceudsat. Arbejdet kan udbydes i off. licitation svarende til 15 ruter primært i åbent land (8 lastbiler og 7 traktorer). Accept af laveste pris, afregningsgrundlag i forhold til timepris for udført arbejde, herunder årligt rådighedsbeløb. Vej, Park og Anlæg stiller glatførebekæmpelse og snerydningsmateriel incl. beslag / sneplovsrammer til rådighed i forhold til det, der er behov for på ruten. Det koster mellem 50.000 – 70.000 kr. at montere sneplovsramme på en lastbil, traktorer er normalt indrettet med egnet frontlift. I et udbud med nye entreprenører (8 lastbiler) vil der skulle afsættes mellem 400.000 – 560.000kr. til nye sneplovsrammer. Vintertjenesten kan udbydes for en 4 årig periode med 2 års option. Der stilles krav om gennemført kursus i vintertjeneste samt erfaring i udførelse af vinterindsats.

Udbuddet vil kunne iværksættes med virkning fra vinterperioden oktober 2016.

Ved opgaveoverdragelse kan vigtig fundamental kompetenceviden forsvinde ud af den kommunale organisation. Det er derfor vigtigt at sikre, at der opretholdes et ansvarligt og kompetent kommunalt entreprenørberedskab til hurtig udrykning ved bl.a. skybrud, sne- og glatførebekæmpelse samt ved olieudslipkatastrofer. Herudover er det nødvendigt, at entreprenørafdelingens økonomi og arbejdstilrettelæggelse kan planlægges gennem en helårlig beskæftigelse.

Økonomiske konsekvenser

Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at give et kvalificeret skøn over mulige besparelser ved et udbud.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen

Punkt 5: Anlægsbevilling til kabellægning af gadebelysning 2015 - II etape

Åbent punkt

5 Anlægsbevilling til kabellægning af gadebelysning 2015 - etape 2

05.01.22S00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	5	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen meddelte den 30. april 2015 en anlægsbevilling på 500.000 kr. til gennemførelse af fælles kabelarbejder i Svaneke og Årsdale.

Østkraft (kabellægning af luftledninger), Bornholms Forsyning (fjernvarmearbejde) og BornFiber påbegynder nu efterårets fælles gravearbejder primært i Listed og Allinge. Dette medfører behov for en yderligere bevilling til kabellægning af det kommunale gadebelysningsanlæg.

Center for Ejendomme og Drift søger på den baggrund om en anlægsbevilling på 1.000.000 kr. til 2. etape af kabellægning af gadebelysningsanlægget i 2015.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller:

- at der gives en anlægsbevilling på 1.000.000 kr. til kabellægning af belysningsanlæg i 2015, etape 2
- at der afsættes rådighedsbeløb på 1.000.000 kr. finansieret af den disponible anlægspulje vedrørende vejanlæg
- at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:
Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune er ansvarlig for drift og vedligeholdelse af det kommunale gadebelysningsanlæg med ca. 18.000 belysningsenheder. I de områder hvor ledningsanlæggene er luftbårne er dette monteret på Østkrafts elmaster efter gæsteprincippet.

I efteråret 2015 påbegynder Østkraft næste pulje af kabellægning af deres luftbårne elforsyningsanlæg.

Berørte områder er Listed (Dorljevejen, Ingemannsvej, Pælevej), Allinge (dele af Vestergade og Storegade samt Birkevænget, Birkebakken, Birkeløkken, Ellekrogen, Hyldekrogen), Rønne (Sandemandsvej), Vestermarie (Kirkemøllevejen m.fl.). Ca. 2000m – med en løbende meter pris på ca. 500 kr.

For at sikre det kommunale gadebelysningsanlæg, tilbydes det at medtage gadebelysningskabelanlæg i graveprojektet.

Den kommunale del i projektet vil være afholdelse af udgifter til elkabel, montage af kabel i de master, som kan genbruges, opsætning af nye master i nødvendigt omfang, samt fællesudgifter i forbindelse med opgravning og retablering. (Fællesudgifterne deles ligeligt mellem de ledningsejere der samgraver, og i disse projekter vil den kommunale andel primært være 1/3 af fællesudgifterne).

Arbejdet udføres under Østkrafts entreprise.

Økonomiske konsekvenser

Center for Ejendomme og Drift – Vej, Park og Anlæg – Driftsplanlægning, vurderer at udgifterne til kabellægning af gadebelysningsanlæg, etape 2, som påbegyndes efteråret 2015 vil beløbe sig til 1.000.000 kr.

Udgiften foreslås finansieret af den disponible anlægspulje til vejanlæg i 2015. Det resterende rådighedsbeløb i denne pulje udgør 1.263.941 kr.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Punkt 6: Anlægsbevilling til formidling af skibsbygningshistorien på Bornholm

6 Anlægsbevillinger til formidling af skibsbygningshistorien på Bornholm

08.03.00S49-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	6	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede den 25. juni 2015, at sagen vedrørende anlægsbevilling til formidling af skibsbygningshistorien på Bornholm, ved opsætning af egetræskonstruktioner fra Barken Svanen i Svaneke, skulle returneres til Teknik- og Miljøudvalget til fornyet behandling. Der søges om anlægsbevillinger til projektet på ny, idet Sparekassen Bornholms Fond har bevilget et tilskud på 120.000 kr. til projektet.

Indstilling og beslutning

Teknik og økonomidirektøren indstiller,

- at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 120.000 kr. (udgift) til formidling af skibsbygningshistorien på Bornholm
- at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på -99.000 kr. (indtægt) vedrørende tilskud til projektet
- at nettoudgiften, som udgør 21.000 kr., finansieres af den disponible anlægspulje til havne
- at anlægsbevillingerne gives til Center for Teknik og Miljø under Teknik- og Miljøudvalget

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

Center for Teknik og Miljø sikrede sidste år, sammen med Nexø Havn og Center for Ejendomme og Drift, at køl, stævn, hæk og spanter til Barken Svanen kunne bevares, da det stod klart, at den fulde genopbygning af skibet ikke vil blive realiseret.

Sikringen skete, for at det store arbejde, der allerede var gjort, ikke skulle være spildt, således at der på sigt kunne ske en formidling af den bornholmske skibsbygningshistorie.

Projektet består i, at de meget flotte egetræskonstruktioner opsættes tæt ved det sted, hvor Barken Svanen blev bygget for lige godt 150 år siden.

Projektet vil blive udført i partnerskab med Bornholms Museum.

Projektet vil medvirke til at formidle de stolte skibsbygningstraditioner på Bornholm og vil således blive yderligere en attraktion på Svaneke Havn.

Det er beregnet, at egetræskonstruktionerne kan opsættes for 120.000 kr.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på 120.000 kr. til opsætning af egetræskonstruktionerne fra Barken Svanen samt en anlægsbevilling på -99.000 kr. til tilskud, idet Sparekassen Bornholms Fond den 27. oktober 2015 har givet tilsagn om et tilskud på 120.000 kr. til projektet. Forskellen på 21.000 kr. mellem tilskudsbevillingen og det faktiske tilskud svarer til udgiften til fondsmoms på 17,5 pct. af tilskuddet fra fonden. Denne udgift kan finansieres af den disponible anlægspulje til havne. Det resterende rådighedsbeløb i denne pulje udgør 171.953 kr.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Punkt 7: Anlægsbevilling til ændring af udearealer på Hans Rømer Skolen

Bilag

Notat af 3 november 2015 - Hans Rømer Skolen udearealer

punkt

7 Anlægsbevilling til ændring af udearealer på Hans Rømer Skolen

82.11.01P20-0003

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	7	
Børne- og Skoleudvalget	24-11-2015	6	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller

Børne- og Skoleudvalget indstiller

Økonomi- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med lukning af Hans Rømer Skolens tidligere afdelinger – Vestermarie og Mosaik – er der behov for at foretage ændringer i skolens udearealer. I den forbindelse er der dels foretaget en vurdering af redskaber, der kan flyttes fra de nedlagte afdelinger, og dels udarbejdet et supplerende forslag til etablering af en multibane og endelig foreslås at der udarbejdes en mere langsigtet plan.

På den baggrund søger Center for Ejendomme og Drift om en anlægsbevilling til ændring af udearealerne på Hans Rømer Skolen.

Indstilling og beslutning

Servicedirektøren og Teknik- og økonomidirektøren indstiller:

a) at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 412.000 kr. i 2015 til genanvendelse og etablering af de egnede legepladsredskaber fra Vestermarie og Mosaik på Hans Rømer Skolen, *eller*

b) at der gives en anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 394.000 kr. i 2015 til etablering af en multibane på Hans Rømer Skolen, *eller*

c) at der gives en samlet anlægsbevilling og afsættes rådighedsbeløb på 806.000 kr. i 2015 til ændring af udearealerne på Hans Rømer Skolen

d) at udgiften finansieres af overført driftsoverskud fra 2014 under bevilling 13 Undervisning, Fællesudgifter folkeskoler

e) at anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:

Udvalget anbefaler pkt. c), d) og e), idet Teknik- og Miljøudvalget samtidig opfordrer Børne- og Skoleudvalget til at tage en dialog med de to lokalområder om, i hvilket omfang legeredskaberne i dag anvendes samt med henblik på at lave en samlet plan for udviklingen.

Sagsfremstilling

I forbindelse med eventuel flytning af legepladsredskaberne fra Vestermarie Skole og Mosaikskolen til Hans Rømer Skolen er der foretaget en gennemgang af Hans Rømer Skolens udearealer. Udover selve gennemgangen er der afholdt møder med skolens ledelse og bestyrelse.

Udgangspunktet for det hidtidige arbejde har været at tilvejebringe et grundlag for beslutning om flytning af legepladsredskaber til nogle af Hans Rømer Skolens udearealer. Det er endvidere ønsket at undersøge merudgiften ved at erhverve nye redskaber fremfor at flytte dem fra deres nuværende placering.

Som et resultat af dette arbejde er det vurderet, at der - udover den konkrete opgave i tilknytning til placering af legepladsredskaberne - er et generelt behov for en mere langsigtet plan for opgradering, ekstraordinær vedligeholdelse o. lign. af skolens udearealer.

Følgende konkrete emner er af kommunens "legepladskonsulent" vurderet til at kunne flyttes:

- Flytning af bålhytte, gyngesæt og vippe fra Mosaik.
- Flytning af klatresystem, gyngesæt og bom fra Vestermarie.
- Flytning af Hans Rømer Skolens rutsjebane, der er u hensigtsmæssigt placeret efter at Legestedets legeplads er nedlagt.

Efter dialog med en mindre arbejdsgruppe nedsat af skolens bestyrelse er det anbefalingen, at der arbejdes i to spor:

1. Den konkrete flytning af redskaber begrænses i første omgang til det nuværende sandareal og græsarealet med den nuværende kælkebakke.
2. Den resterende del af legepladsarealet indgår i en samlet plan for alle skolens udearealer.

Forslag om den konkrete flytning af redskaber er baseret på en vurdering og prisoverslag udarbejdet af kommunens leverandør af legepladsudstyr - Kompan.

Flytningen kan gennemføres på forskellige niveauer, hvilket fremgår af nedenstående oversigt:

Som det fremgår nedenfor udgør minimumsudgiften 308.000 kr. (alternativ 1 uden multibane). Det anbefales, at der foretages en etablering på 806.000 kr. (alternativ 2 med multibane).

	Uden multibane	Med multibane
Alternativ 1: Redskaber udskiftes med eksisterende fra Mosaik og Vestermarie Arealarbejder - sand med kant	307.948	701.483

Alternativ 2: Redskaber udskiftes med eksisterende fra Mosaik og Vestermarie Arealarbejder - komb. gummi og græs	411.838	805.373
Alternativ 3: Alternativ 2 + nyanskaffelse i stedet for at flytte redskaber	617.323	1.001.996
Alternativ 4 alternativ 3 + erstatning af to eksisterende legehuse	677.246	1.061.919

Det anbefales, at redskaberne etableres på et gummiunderlag. Et gummiunderlag er mere vedligeholdelsesfrit end et sandunderlag. Underlaget tiltrækker ikke dyr på samme måde som sand og kræver heller ikke jævnlig udskiftning eller ekstra påfyldning. Med dette udgangspunkt er minimumsudgiften 412.000 kr.

- Merudgiften ved nyanskaffelse af tilsvarende redskaber er på yderligere 205.000 kr.

Herudover er der peget på

- behovet for udskiftning af 2 legehuse, der har anmærkning fra sidste "legepladsvurdering" hvilket yderligere koster 60.000 kr.
- et behov for på relativt kort sigt at etablere en multibane i den store asfalterede skolegård. Udgiften hertil er opgjort til 394.000 kr.

Efter drøftelsen med bestyrelse og ledelse er det anbefalingen, at der udarbejdes en samlet plan for udvikling af skolens udearealer. Det anbefales, at Kompan tilknyttes dette arbejde, der også vil komme til at omfatte besigtigelse af og inspiration fra kommunens øvrige skoler. Til illustration af denne proces er der udarbejdet en kort gennemgang af skolens øvrige udearealer med stikord, der beskriver arealernes placering, anvendelse og tilstand, jf. bilag.

Det skal bemærkes, at flytningen af legeredskaber fra Østerlars anbefales fordi legepladsen på den måde anvendes af flere børn. Hvis legeredskaberne bliver stående i Østerlars, skal der afsættes midler til græsslåning og øvrig vedligeholdelse.

I Vestermarie er der fortsat en legeplads, der kan benyttes af byens børn. Den er placeret bag brugsen.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om anlægsbevilling til ændring af udearealer på Hans Rømer Skolen, finansieret af overført driftsoverskud fra 2014 under bevilling 13 Undervisning, som henhører under Center for Skole, Kultur og Fritid.

Der skal tages politisk stilling til hvilke konkrete projekter, der skal igangsættes nu:

- a) 412.000 kr. til genanvendelse og etablering af de egnede legepladsredskaber fra Vestermarie og Mosaik på Hans Rømer Skolen, *eller*
- b) 394.000 kr. til etablering af en multibane på Hans Rømer Skolen, *eller begge dele*
- c) 806.000 kr. til ændring af udearealerne på Hans Rømer Skolen

Supplerende sagsfremstilling og/eller

Administrativ tilføjelse

Dette projekt er forankret i Center for Ejendomme og Drift under Teknik- og Miljøudvalget. Dog fremlægges denne sag tillige for Børne- og Skoleudvalget, idet projektet foreslås finansieret af overførte driftsmidler fra Center for Skole, Kultur og Fritid.

Punkt 8: Boliger til kvoteflygtninge.

Åbent punkt

8 Boliger til kvoteflygtninge

82.03.00G01-0012

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	8	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Udlændingestyrelsen udmelder hvert år antallet af flygtninge, som vil få opholdstilladelse i Danmark. Antallet af flygtninge som Bornholms Regionskommune skal modtage er i 2015 hævet fra 58 til 144 flygtninge. Heraf mangler kommunen at modtage 23 personer i 2015. I 2016 vil kommunen skulle modtage yderligere 134 personer, og der vil derfor være behov for midlertidige boliger indtil en eventuel familiesammenføring er gennemført.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller:

- at de fem ejendomme, som er godkendt sat til salg, tages af salgslisten foreløbigt
- når kommunen kender behovet for boliger til kvoteflygtninge fortsætter salgsarbejdet med de boliger, som ikke skal anvendes
- at børnehaverne Marthas Minde, Karlsvognen og Stjernehuset reserveres til midlertidige boliger for kvoteflygtninge

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:

Indstillingen anbefales.

Torben Rønne-Larsen kan ikke medvirke.

Sagsfremstilling

Udlændingestyrelsen udmelder hvert år landstallet for flygtninge, som får asyl. Landstallene er et skøn over det antal flygtninge, som vil få opholdstilladelse i Danmark, og som derfor skal visiteres til kommunerne.

Bornholms Regionskommune skal i 2016 modtage 134 flygtninge. Administrationen ved ikke på forhånd om det er familier eller enlige mænd/kvinder, som kommer.

Indtil nu har det været muligt, at finde egnede boliger, men med det stigende antal flygtninge bliver det vanskeligere, specielt fordi der er behov for mange midlertidige boliger til enlige, der først endelig kan boligplaceres, når familiesammenføring har fundet sted. Som enlig flygtning har man ikke økonomi til at bebo en familiebolig.

Center for Ejendomme og Drift har i samarbejde med Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse gennemgået de ejendomme, som kommunen har tomme i øjeblikket, og har samtidig gennemgået ejendomme, som forventes tomme i år og i løbet af 2016.

Da en del af de ejendomme, som de to Centre har godkendt som mulige flygtningeboliger, er på kommunens salgsliste, skal der tages stilling til, om man ønsker at "trykke på pause knappen", indtil presset for flygtningeboliger aftager.

På denne baggrund indstiller administrationen, at følgende ejendomme foreløbigt tages af salgslisten:

- Gudhjemvej 9, Østerlars
- Skoleparken 6, Aakirkeby
- Skoleparken 9, Aakirkeby
- Almindingsvej 21, Østermarie
- Jakob Hansens Vej 1, Nexø

De øvrige ejendomme er vurderet ikke-egnet til flygtningeboliger, og her anbefales at salgsarbejdet fortsættes.

De to Centre har samtidig besigtiget de ejendomme, som forventes tomme i 2015 eller i løbet af 2016.

Administration indstiller derfor følgende ejendomme til flygtningeboliger:

- Børnehaven Marthas Minde, Smedegårdsvej 34, Rønne
- Børnehaven Karlsvognen, Havnegade 70, Nexø
- Børnehaven Stjernehuset, Damgade 10B, Nexø

Teknik- og Miljøudvalget vil blive forelagt konkrete sager, når bygningerne skal tages i anvendelse til boliger til flygtninge.

Økonomiske konsekvenser

Der må påregnes udgifter til ombygning af børnehaverne til boligformål.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen.

Punkt 9: Ændring af færdselsret i Bodilsker og Poulsker plantager

Bilag

Kort Bodilsker og Poulsker plantager

Tinglyst deklaration om ret til motoriseret færdsel

Høring vedr. begrænsning af motoriseret trafik ved afspærring af skovveje i Bodilsker og Poulsker plantager.

Deklarationskort af 31.5.1991.

Høring vedr. begrænsning af motoriseret trafik ved afspærring af skovveje i Bodilsker og Poulsker plantager

Høring om vejlukning i Bodilsker og Poulsker plantager

Høringssvar vedr. begrænset trafik ved afspærring af skovveje i Bodilsker og Poulsker plantager.

Høringssvar vedr. begrænsning af motoriseret trafik ved afspærring af skovvej i Bodilsker og Poulsker plantager

Åbent punkt

9 Ændring af færdselsret i Bodilsker og Poulsker plantager

05.02.00G14-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	9	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.
Økonomi- og Planudvalget indstiller.
Kommunalbestyrelsen beslutter.

Resumé

Skovselskabet Poulsker ApS ønsker som ejer af Bodilsker og Poulsker plantager, at Bornholms Regionskommune medvirker til afløsning af en del af en deklaration, der giver ret til motoriseret trafik på en vejstrækning i plantagerne. Der har været gennemført en to-årig prøveperiode, og Teknik og Miljø har foretaget en høring af interessenter.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller,

- at sagen drøftes, og det beslutes om Bornholms Regionskommune vil medvirke til afløsning af den del af deklarationen, der sikrer ret til motoriseret trafik på Lyngvejen og del af Krogestensvejen i Bodilsker og Poulsker plantager.

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:

Udvalget anbefaler, at den del af deklarationen, der vedrører trafik, aflyses, således at afspærringen i prøveperioden kan gøres permanent.

Sagsfremstilling

I forbindelse med Nexø kommunes salg af Bodilsker og Poulsker plantager i 1991 blev der tinglyst en ret til motoriseret færdsel på skovvejene i nord-sydgående retning, Lyngvejen-Krogestensvej, og i øst-vestgående retning, Emilsvej -(del af Krogestensvejen)- Lervejen. Sidstnævnte strækning er også cykelvej.

Det fremgår af deklarationen, at ejer kan foretage indskrænkninger i almenhedens afgang til og færdsel i skovene, hvis dette skønnes nødvendigt grundet hærværk, tyverier eller umådeholden henkastning af affald. En indskrænkning forudsætter nærmere forhandling med kommunen, der kan hindre mulige indskrænkninger, hvis den påtager sig at yde fyldestgørende erstatning. Vedligeholdelsen af vejene udføres af Nexø kommune, og udgifterne deles lige mellem kommunen og ejeren. Såfremt en eller flere af vejene lukkes for motoriseret trafik, bortfalder kommunens vedligeholdelsespligt.

Ejer har de seneste år henvendt sig til kommunen med klager over hærværk, tyveri, krybskytteri, tyvfiskeri og henkastning af affald.

I forbindelse med etablering af Grønt Partnerskab i 2013 blev en prøveperiode med lukning af Lyngvejen og Krogestensvejen en del af projektet.

Projektet er gennemført som et samarbejde mellem Skovselskabet Poulsker A/S som ejer, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk forening, Svampevennerne på Bornholm og BRK.

Skovejer ønsker nu at gøre forsøgsordningen permanent med fortsat afspærring af Lyngvejen og Krogestensvej for motoriseret færdsel ved disse indkørselsveje mod syd og mod nord. Der ønskes ingen ændring af muligheden for motoriseret kørsel på cykelvejen.

Ejer har tilkendegivet, at eventuelle ulemper ved lukning af vejene kan reduceres ved f.eks. en aftale om udlån af nøgle til gangbesværede og til personer, der efter kommunens bedømmelse har et legitimt behov for motoriseret transport. Ejer vil sikre de fornødne parkeringsmuligheder ved afspærringerne efter aftale med BRK.

Inden der tages stilling til, om forsøgsordningen skal gøres permanent, er der gennemført en høring af de deltagende parter, nabo og andre mulige interessenter.

Høringsbrevene blev udsendt den 12. oktober med frist til afgivelse af høringssvar senest 9. november. Ejer af skoven er partshørt i forhold til de indkomne svar.

BRK har modtaget høringssvar fra
Svampevennerne på Bornholm
Foreningen Bornholm
Friluftsrådet, afdeling Bornholm
Ejer, Skovselskabet Poulsker ApS.

Svampevennerne på Bornholm skriver, at de principielt er modstandere af, at der indskrænkes i kørslen. På den anden side er de indforståede med, at der sker indskrænkninger i færdslen, hvis det er det, der skal til for at området fortsat skal kunne bestå og drives i den ånd, der nu hersker. Betingelsen for at støtte forslaget er, at der fortsat vil være mulighed for at kunne køre ind ad vejen i særlige tilfælde, som nævnt i høringssvaret.

Foreningen Bornholm er imod den ønskede permanente vejlukning. Lyngvejen/ Krogestensvej er en af de ældgamle veje gennem Højlyngen. Den ønskede permanente vejlukning vil gøre det svært at komme til skovområdet og den øvre del af Øle Å samt det opførte udsigtstårn, navnlig hvis man kommer fra syd. De opsatte låger er svære at lukke op, og der mangler skiltning og parkeringsmuligheder. Hvis vejlukningen gennemføres, skal der informeres betydeligt bedre om tilkørselsveje til områdets seværdigheder, der skal etableres gode parkeringsforhold flere steder, vejene skal holdes vedlige i en bedre stand, og lågerne i vejspærringen skal være betydeligt lettere at åbne.

Friluftsrådet afd. Bornholm skriver, at hvis der skal laves en afspærring, der begrænser motoriseret trafik, så bør afspærringen efter rådets mening etableres på en sådan måde, at der fortsat er adgang for folk i kørestol og folk med barnevogne. Friluftsrådet anbefaler tydeligere skiltning og bifalder forslaget om at udlevere nøgle til folk med legitimt behov for motoriseret transport i området. Friluftsrådet anmoder BRK om at sikre, at der etableres forsvarlig adgang til handicappede til det område, hvor den motoriserede trafik begrænses. Tilladelsen til afspærringen bør betinges af, at der etableres forsvarlige adgangsforhold for handicappede (der skal være parkeringsplads ved jægerhuset, handicaplåge i dyrehegnet og en bredere sti).

Ejer, Skovselskabet Poulsker ApS udtaler i sit høringssvar, at lukningen af vejene har mindsket de påtalte gener, særligt er henkastning af affald og tyveri reduceret. Der synes ikke at være nogen synlige problemer og gener for gæsterne, da ejer alene har modtaget et par opklarende spørgsmål kort efter opsætning af leddene. Selskabet nævner de mange initiativer i Grønt Partnerskab: perleuglekasserne, terrænsti, udkigstårn, dåvildtafgræsningsforsøg og senest en økologisk restaurering af arealerne ved Øle Å. Selskabet påpeger, at såfremt den motoriserede trafik genoptages, vil det kræve væsentlige udgifter til vejvedligehold for at sikre trafiksikkerheden og for at genskabe en vej kvalitet, som fandtes i 1991. Der vedhæftes et kort, der viser, hvor der i dag er etableret p-plads. Efter samråd med Teknik og Miljø er der ikke etableret p-plads ved Østermarie plantage, da der skønnes at være tilstrækkelig med plads til parkering ved vejen.

Forelagt høringssvarene har ejer følgende bemærkninger:

Der skal ikke opsættes yderligere hegn. Afspærringen ved dåvildtheget blev etableret i 2011 som et afgræsningsforsøg. Det slutter ultimo 2017, hvor hegn, låger og færiste vil blive fjernet, så der er uhindret adgang til arealet for ikke-motoriseret færdsel. Lågerne ved dåvildthegetningen er opsat af BRK Vej og Park. Parkering er etableret ved Dalevej. Der er yderligere mindre parkering ved Øle Ås start og slutning, men man skal vide, hvor de er. Det er det Grønne Partnerskab, der i forening har igangsat disse initiativer med behørig hensyntagen til både skovpublikum og naturen.

Ejer har indhentet tilbud fra NCC, vedr. reparation af den sydlige del af Lyngvejen op til Anhøj Å, ca. en tredjedel af vejen. Tilbuddet lyder på 491.000 kr. excl. moms. - Et beløb som vil være nødvendigt, hvis den motoriserede færdsel skal opretholdes. Efter deklarationen skal ejer og kommunen deles om omkostningerne.

Administrative bemærkninger:

Nexø Kommune/Bornholms Regionskommune har ikke udført vedligeholdelsesopgaver på Lyngvejen – Krogestensvej, siden deklarationen blev tinglyst i 1991. Vejenes tilstand er derfor ikke god.

Såfremt de nævnte veje lukkes for motoriseret færdsel bortfalder kommunens pligt til at betale halvdelen af omkostningerne til vedligeholdelse, som det fremgår af deklarationen.

Cykelvejen er vedligeholdt af kommunen, og denne forpligtelse ændres ikke.

I den to-årige prøveperiode har BRK kun modtaget et par henvendelser om afspærringen bl.a. om bommenes udformning, der efter det oplyste ikke giver tilstrækkelig mulighed for at færdes frit med f.eks. barnevogne og kørestole.

Såfremt det besluttes at lukke for motoriseret færdsel på de to skovveje, vil det være et krav fra kommunen, at afspærringen udformes sådan, at det uden hindringer er muligt at færdes med kørestol og barnevogne.

Der vil også som foreslået af ejer blive indgået aftale om udlån af nøgle i særlige situationer. Muligheden for at køre tættest muligt på fugletårnet forringes ikke ved lukningen, da der er indkørsel fra øst, Ølenevejen, i stedet for fra syd.

I øvrigt sikrer naturbeskyttelsesloven offentlighedens ret til færdsel i skove til fods og på cykel. I privatejede skove må færdsel alene ske på stier og veje. Der har på Bornholm været tradition for i et vist omfang at tillade motoriseret færdsel i de kommunale skove – i modsætning til de statsejede skove.

Økonomiske konsekvenser

Hvis retten til motoriseret færdsel opretholdes, må der forventes udgifter til at bringe vejene i rimelig og farbar stand. Hvis færdselsretten ophæves, bortfalder kommunens vedligeholdelsesforpligtelse i henhold til deklARATIONEN.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Ingen

Punkt 10: Afgørelse fra Statsforvaltningen på byggesklage vedr. Strandvejen 142, Rønne

Bilag

Bilag 1 - Byggetilladelse af den 25 11 2011

Bilag 2 - Påbud om lovliggørelse af den 3. juni 2013

Bilag 3 - Afgørelse fra Statsforvaltningen af den 29 05 2014 - hjemvisning af byggesag

Bilag 4 - Byggetilladelse af den 11 03 2015

Bilag 5 - Afgørelse fra statsforvaltningen 08 10 2015

Åbent punkt

10 Afgørelse fra Statsforvaltningen på byggesklage vedr. Strandvejen 142, Rønne

02.34.00K08-0141

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	10	

Hvem beslutter

Teknik- og miljøudvalget beslutter

Resumé

Statsforvaltningen stadfæster kommunens afgørelse om lovliggørelse af hegn samt afgørelse vedr. aktindsigt på ejendommen Strandvejen 142, Rønne.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller

- at orienteringen tages til efterretning

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 25. november 2011 (bilag 1) gav Bornholms Regionskommune en byggetilladelse til at opføre en hævet terrasse samt et hegn på ejendommen Strandvejen 142. Efter opførelse af hegnet klagede naboen over hegnets højde mm. Herefter blev ejeren bedt om at lovliggøre forholdene (bilag 2). Ejeren klagede til Statsforvaltningen over denne afgørelse. Pga. uklarhed omkring tegningsmaterialet mm. hjemviste Statsforvaltningen sagen til fornyet behandling i kommunen (bilag 3).

Den 11. marts 2015 (bilag 4) traf Bornholms Regionskommune en ny afgørelse i sagen, hvor hegnet blev lovliggjort med en ny byggetilladelse. Denne afgørelse blev påklaget af naboen. Der blev ligeledes klaget over at kommunen ikke havde fulgt procedurer omkring aktindsigt, notatpligt og journaliseringspligt.

Sagen endte med, at Statsforvaltningen stadfæstede kommunens afgørelse om lovliggørelse af hegn samt afgørelse vedr. aktindsigt på ejendommen Strandvejen 142, Rønne (Bilag 5).

Økonomiske konsekvenser

ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller

Administrativ tilføjelse

-

Punkt 11: Afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet på sag om om- og tilbygning på ejendommen Fiskergade 3, Svaneke

Bilag

Afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet

Åbent punkt

11 Afgørelse fra Natur- og Miljøklagenævnet på sag om om- og tilbygning på ejendommen Fiskergade 3, Svaneke

02.34.00K02-0142

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	11	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Natur- og Miljøklagenævnet kan ikke give medhold i klagen over Bornholms Regionskommunes afgørelse af 29. august 2013 om tilladelse i medfør af Lokalplan nr. 30 til om- og tilbygning på ejendommen Fiskergade 3, 3740 Svaneke.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomi direktøren indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Bornholms Regionskommune gav den 29. august 2013 tilladelse til om- og tilbygning på ejendommen Fiskergade 3 i Svaneke. Ejendommen er omfattet af den bevarende lokalplan 30 og byggeriet krævede derfor en tilladelse efter både byggelovens og planlovens regler.

Tilladelsen blev den 27. oktober 2014 påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af naboen.

Naboen klager over,

- at kommunen kan give tilladelse til en tilbygning med den ansøgte højde og volumen samt et stort glasparti i vestgavlen ind mod klagers grund
- at tilbygningen og det store glasparti medfører direkte indkig i klagers hus samt store skyggegener i huset og på grunden
- at der ikke er foretaget en høring af klager som nabo, inden tilladelsen blev meddelt

Natur- og miljøklagenævnet kan kun tage stilling til retlige spørgsmål, dvs. om kommunen har haft hjemmel til at meddele tilladelse til byggeriet. Kommunens afgørelse, der har hjemmel i lokalplanens § 4.1., er baseret på en skønsmæssig vurdering, der ikke kan efterprøves af Natur- og Miljøklagenævnet.

I den aktuelle sag er klager, der har en tilgrænsende ejendom, ikke blevet hørt. Kommunen har erkendt, at ansøgningen skulle have været sendt i høring til alle tilgrænsende matrikler, og ikke kun til to naboer som sket. Undladelse af at foretage naboorientering af klager må anses for en mangel ved kommunens afgørelse. Nævnet finder ikke, at den manglende naboorientering er af en sådan væsentlig karakter, at tilladelsen bør ophæves som ugyldig.

Nævnet har herved lagt vægt på kommunens oplysninger om, at nabohensyn er indgået i kommunens vurdering af det ansøgte, og at det forøgede indblik, der kan blive fra soveværelset på 1. sal, hovedsageligt vil være ud over klagers have og i meget lille omfang vil genere selve klagers hus, der er placeret over 30 meter væk. Hertil kommer kommunens oplysninger om, at der ikke vil blive etableret franske altaner eller udendørs opholdsarealer i tagfladen eller 1. sals højde.

Natur- og Miljøklagenævnet kan på denne baggrund ikke give medhold i klagen over Bornholms Regionskommunes afgørelse af 29. august 2013 om tilladelse i medfør af Lokalplan nr. 30 til om- og tilbygning på ejendommen Fiskergade 3, 3740 Svaneke.

Økonomiske konsekvenser

ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 12: Behandling af hørings svar og endelig vedtagelse af lokalplan nr. 084 og kommuneplantillæg nr. 02 for et teknisk anlæg mm. i Allinge

Bilag

Lokalplan nr. 084 for et teknisk anlæg mm. i Allinge og tilhørende kommuneplantillæg nr. 02

Bilag 1 - hørings svar

Bilag 2 - Lokalplanforslag nr. 084 for et fjernvarmeværk mm. i Allinge

Åbent punkt

12 Behandling af hørings svar og endelig vedtagelse af lokalplan nr. 084 og kommuneplantillæg nr. 02 for et teknisk anlæg mm. i Allinge

01.02.05K04-0104

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	12	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen vedtog den 26. marts 2015 at sende forslag til lokalplan nr. 084 for et fjernvarmeværk mm. i Allinge i 8 ugers offentlig høring. Lokalplanen ledsages af tillæg nr. 02 til kommuneplan 2013.

Ved høringsfristens udløb den 25. maj 2015 var der indkommet 2 hørings svar til behandling i de politiske udvalg og Kommunalbestyrelsen.

I forbindelse med høringsprocessen har Bornholms Forsyning A/S som bygherre på fjernvarmeværket imidlertid ændret projektet, således at det planlagte fjernvarmeværk nu placeres i Hasle, og lokalplanområdet derfor alene forudsættes anvendt til placering af en eller to akkumuleringstanke, pumpestation mv. til distribution af fjernvarme samt på sigt det oprindeligt planlagte solvarmeanlæg. Nærværende lokalplan er derfor tilrettet i forhold til denne, mindre omfattende anvendelse.

Indstilling og beslutning

Teknik- og Økonomidirektøren indstiller

- at lokalplan nr. 084 og kommuneplantillæg nr. 02 for et teknisk anlæg mm. i Allinge vedtages med foreslåede ændringer som følge af indsigelserne.

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

I overensstemmelse med varmforsyningsplanen, havde Bornholms Forsyning i første omgang anmodet Center for Teknik og Miljø om at igangsætte en lokalplanproces, der muliggjorde at opføre et nyt fjernvarmeværk for varmforsyning af Allinge, Sandvig, Sandkås og Tejn. Varmeværket ønskedes placeret i den sydlige udkant af Allinge, på et kommunalt ejet areal ved Rønnevej.

Reduceret til teknisk anlæg

Med afsæt i et nu godkendt projektforslag fremsendt af Bornholms Forsyning den 30. april 2015 med ønske om at Allinge, Sandvig m.fl. varmforsynes fra et fjernvarmeværk i Hasle i stedet for Allinge, reduceres behovet for bebyggelsens højde og omfang i Allinge væsentligt.

I stedet for et fjernvarmeværk er der nu tale om et mindre teknisk anlæg som en del af lokalområdets forsyning, i maksimalt 8,5 meters højde frem for opførelsen af et egentligt fjernvarmeværk i 12 meters højde. En skorsten med en forventet højde på 24 meter udgår også af projektet.

Lokalplan nr. 084 for et teknisk anlæg mm. i Allinge skal således alene muliggøre opførelsen af pumpestation, akkumuleringstanke, solenergianlæg og lignende, udlægge området til erhvervsområde, fastlægge bestemmelser for ny bebyggelsesplacering, arealdisponering og beplantning og overføre området fra landszone til byzone.

Det vurderes at ovenstående ændring ikke kræver en ny høringsproces, da den endelige lokalplan muliggør et væsentligt reduceret byggeri med en langt mindre påvirkning af omgivelserne.

Kommuneplanlægning

I kommuneplan 2013 er området udlagt til "blandet bolig- og erhvervsformål". For at tilpasse kommunens arealudlæg og bringe lokalplanen i overensstemmelse med kommuneplanen er der udarbejdet et forslag til kommuneplantillæg, der alene udlægger området til erhvervsformål.

Et naboareal langs adgangsvejen til lokalplanområdet anvendes i dag til erhverv (oplag mm.), men er i kommuneplanen udlagt til boligformål. For at bringe overensstemmelse mellem kommuneplanen og den faktiske anvendelse inddrages også dette areal i kommuneplanens nye erhvervsområde (selvom naboarealet ikke omfattes af lokalplanens bestemmelser).

Indsigelsesbehandling

Bornholms Forsyning A/S:

Bornholms Forsyning anmoder, på baggrund af en ændring af deres forsyningsstrategi, om at følgende ændringer indarbejdes i lokalplanen før endelig vedtagelse, jf. bilag 1.

- Mulighed for opførelse og anvendelse til fjernvarmeværk reduceres, idet der alene vil være behov for at opføre akkumuleringstanke samt pumpestation, da Allinge, Sandvig m.fl. kan varmforsynes fra udvidelse af værk i Hasle.
- Den maksimale bygningshøjde reduceres fra 12 m reduceres til 8,5 m, idet der ikke vil være behov for den øgede løftehøjde i akkumuleringstanken i forhold til varmeværket.
- Anvendelsen og udlæg til solfangeranlæg bibeholdes, men placeringsforslag 2 udgår, idet ny bebyggelse med den reducerede højde med fordel kan placeres midt i området i placeringsforslag 1, således som det er vist på vedlagte skitseforslag (se bilag 1).
- I forhold til omfang af ny bebyggelse vil det være nødvendigt at opføre en akkumuleringstank på 2.000 m³ med en diameter på ca. 20 meter samt ca. 65 m² pumpestation i 1 etage. Dog skal der på sigt være mulighed for at opføre endnu en akkumuleringstank i forbindelse med evt. fremtidig anlæg af solfangeranlæg. Bornholms Forsyning anbefaler derfor, at hele byggefeltet indenfor placeringsforslag 1 bibeholdes.

Center for Teknik og Miljø kommentarer

Da ændringsforslagene samlet vil reducere bebyggelsens omfang væsentligt, imødekommer Center for Teknik og Miljø samtlige anmodninger om ændringer i høringssvaret fra Bornholms Forsyning, således at:

Bestemmelse 1 (formålet med lokalplanen) ændres til "*- at muliggøre opførelse af et teknisk anlæg til lokalområdets forsyning.*" Den resterende del af formålsbestemmelsen bevares i sin oprindelige form.

Bestemmelse 3.1 ændres og tilføjes "*(pumpestation, akkumuleringstanke og lignende)*".

Bestemmelse 4.1 ændres til "*Ny bebyggelse må kun placeres indenfor det på kortbilag 3 viste byggefelt*".

Bestemmelse 4.3 ændres til "*Bygningshøjden må ikke overstige 8,5 meter målt fra niveauplan for byggefeltet*".

Som konsekvens af ændringerne er afsnittene i redegørelsesafsnittet på side 6-7 tilrettet i forhold til baggrund og hensigt, placering af bebyggelsen, anvendelse og bebyggelsen.

Desuden er de visualiseringer der indgik i lokalplanforslaget udtaget, da de med ændringerne er overflødiggjort. Lokalplanforslaget som har været i høring er vedhæftet som bilag 2.

Som konsekvens af ændringerne i lokalplanen, er kommuneplantillæggets bestemmelse vedr. bebyggelsesregulering ændret så den maksimale bygningshøjde er 8,5 meter i stedet for 12 meter.

Dorte og Johan Westh, Rønnevej 16, 3770 Allinge:

Der gøres indsigelse mod lokalplanforslaget i forhold til dens bestemmelse vedr. bebyggelsens mulige placering tættest på Rønnevej, jf. bilag 1.

Indsigelsen begrundes med, at de som nærmeste berørte nabo til anlægget frygter at deres ejendom bliver usælgelig og værdiløs, hvis denne placering vælges. De accepterer således kun en placering fjernest fra Rønnevej og agter desuden at køre en erstatningssag, hvis en placering tættere på deres ejendom bliver aktuel.

Endvidere bemærker de, at der burde have været udarbejdet en visualisering af værket set fra deres ejendom for at afdække påvirkningen af ejendommen.

Center for Teknik og Miljø kommentarer

Center for Teknik og Miljø imødekommer ikke indsigelsen, da bebyggelsen i den endelige lokalplan reduceres væsentligt i både højde og omfang. Dermed har diskussionen om bebyggelsens placering indenfor lokalplanområdet også mistet sin oprindelige betydning.

En bygningshøjde på maksimalt 8,5 meter svarer til den maksimalt tilladte bygningshøjde i et normalt boligområde. Det vurderes samlet set, at redueringen af anlæggets bygningshøjde, dets placering over 75 meter fra naboens stuehus og lokalplanens krav om etablering af et 20 meter bredt beplantningsbælte mellem de to ejendomme er tilstrækkeligt til, at den visuelle påvirkning af naboejendommen nu er ubetydelig.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 13: Anmodning om lokalplanlægning for en samlet feriehusbebyggelse på Balka

Åbent punkt

13 Anmodning om kommune- og lokalplanlægning for en samlet feriehusbebyggelse på Balka

01.02.05P21-0382

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	13	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Landinspektørfirmaet TCP har, på vegne af ejeren af campingpladsen Klynevej 6, Snogebæk, anmodet om at få udarbejdet et kommuneplantillæg og en lokalplan som skal muliggøre at den tidligere campingplads, der ligger i sommerhusområde, ændres til en samlet feriehusbebyggelse.

Indstilling og beslutning

Teknik- og Økonomidirektøren indstiller,

- at der udarbejdes et forslag til kommuneplantillæg og et forslag til lokalplan.

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:

Godkendt.

Sagsfremstilling

Campingpladsen er beliggende i et sommerhusområde som er fuldt udbygget, og omfattet af lokalplan nr. 37 for sommerhusområderne ved Balka Strand, Bro m.v.

Ønsket er nu, at den del af området der rummer campingpladsens eksisterende hytter skal ændre anvendelse fra camping til samlet feriehusbebyggelse.

Kommunen har tidligere givet tilladelse til at udstykke campingpladsen til sommerhuse.

I lokalplanen og kommuneplanen er området udlagt som rekreativt areal, beliggende i sommerhusområde, med anvendelse som campingplads.

En lokalplanlægning for en samlet feriehusbebyggelse vil være i strid med den nuværende lokalplan og kommuneplanens rammer for området. Det er derfor også nødvendigt at udarbejde et kommuneplantillæg, så den efterfølgende lokalplanlægning kan udføres i overensstemmelse med kommuneplanens rammer. Ved kommuneplantillæggets endelige vedtagelse vil området kun være sommerhusområde.

Lokalplanen foreslås at omfatte hele det område, der tidligere var anvendt til campingplads (FDM-Camping). Lokalplanen vil indeholde 2 delområder; ét for en samlet feriehusbebyggelse (A) og ét for en sommerhusudstyknings (B).

Oversigtskort med lokalplanområdet markeret

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 14: Kommissorium for analyse af det tekniske område

Bilag

Kommissorium for analyse af det tekniske område

Åbent punkt

14 Kommissorium for analyse af det tekniske område

00.16.00P05-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	14	

Hvem beslutter

Teknik- og Miljøudvalget indstiller.
Økonomi- og Planudvalget beslutter.

Resumé

Analysen af det tekniske område, som besluttet i budget 2016, rammesættes af et kommissorie, der beskriver hvilke områder og fremgangsmåder, der tænkes anvendt i processen.

Indstilling og beslutning

Teknik- og økonomidirektøren indstiller, at

- a) kommissoriet godkendes
- b) at orienteringen om igangsættelse af optimering af arbejdsgange i Center for Teknik og Miljø tages til efterretning

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:

Indstillingen anbefales.

Sagsfremstilling

I budgetforliget for 2016 er der beskrevet et punkt om en analyse af det tekniske område. Analysen er en del af Økonomi- og Planudvalgets overordnede mål for valgperioden, hvor alle serviceområder analyseres med henblik på at effektivisere driften. Der er et politisk ønske om, at analysen og effektiviseringsprocessen omhandler såvel myndighed som drift.

I forligsteksten er beskrevet, at analysen skal afdække besparelspotentialer til realisering fra 2017.

Det tekniske område omfatter centrene Teknik og Miljø samt Ejendomme og Drift. Centrene har mange snitflader, idet opdelingen mellem de to (med enkelte undtagelser) består i en adskillelse af myndighed (TM) og drift (ED).

Rammen for analyseopgaven defineres af kommissoriet, der er vedhæftet som bilag. Parallelt med analysen af det tekniske område igangsættes en proces til optimering af arbejdsgange i Teknik og Miljø i forlængelse af etableringen af den nye organisering af opgaverne i centeret.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

-

Punkt 15: Gensidig orientering

Åbent punkt

15 Gensidig orientering

01.01.00I00-0010

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	15	

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:

Udvalget skal mødes dels med Horesta og dels med boligorganisationerne primo 2016.

Punkt 16: Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

Åbent punkt

16 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

01.01.00I00-0009

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	16	

Indstilling og beslutning

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:
Pkt. 9 til orientering i Bornholms Ældreråd og Handicaprådet.

Punkt 17: Koordinering med andre politikområder

Åbent punkt

17 Koordinering med andre politikområder

00.17.00P27-0007

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Teknik- og Miljøudvalget	23-11-2015	17	

Indstilling og beslutning

Teknik- og Miljøudvalget den 23. november 2015:
Ingen.